

اصول حسابداری (۱)

با دیدگاه اخلاقی

مؤلف

دکتر زهرا دیانتی دیلمی

دانشیار گروه حسابداری دانشگاه خوارزمی

اصل حسابداری (۱)

با دیدگاه اخلاقی

مؤلف

دکتر زهرا دیانتی دیلمی

دانشیار حسابداری دانشگاه خوارزمی

سروشناسه	- دیانتی دیلمی، زهراء - ۱۳۵۷
عنوان و نام پدیدآور	: اصول حسابداری ۱ با دیدگاه اخلاقی / مولف زهراء دیانتی دیلمی.
مشخصات نشر	: تهران : عدالت نوین، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۴۵۶ ص.: مصور؛ ۲۲×۲۹ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۴۸۵-۱-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: واژه‌نامه.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: حسابداری -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: حسابداری -- جنبه‌های اخلاقی
موضوع	: حسابداران -- اخلاق حرفه‌ای
موضوع	: حسابداری -- ایران
موضوع	: حسابداری -- مسائل، تمرین‌ها و غیره (عالی)
رده بندی کنگره	: HF ۵۶۵۵ ۱۳۹۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۰۳۲۹۳

عنوان: اصول حسابداری (۱)

مؤلف: دکتر زهراء دیانتی دیلمی

ناشر: عدالت نوین

چاپ و صحافی: طاها

طراح: آسیه احسان‌نگر

نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۴

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۴۸۵-۱-۴

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

کلیه حقوق کتاب برای مولف و ناشر محفوظ است. تکثیر و انتشار مطالب این کتاب به هر نحو (اعم از جزو، اقتباس، تلخیص و...) بدون اجازه کتبی توامان از مولف و ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

به نام خدای حسابگر و حسابرس، حسابدار زمین و آسمان و هر آنچه در اوست

هم او که افتتاحیه و اختتامیه‌ی تمام خلائق و موجودیت یافتگانی است که دربارگاه ملکوتی اش، یکایکشان ارزشمندترین و بی نظریند و جایگاهی منحصر به فرد و شخصیتی مستقل دارند. ترازش همیشه موزون است و موجودی‌ها یش همواره در فرون. مطالبات مشکوک الوصولی ندارد، زیرا کسی از قدرت لایزال او نمی‌تواند بگریزد. استهلاک انباسته محاسبه نمی‌کند چون در سیطره‌ی حسابداری او چیزی بی‌ارزش نمی‌شود. به کسی مالیات نمی‌دهد و از کسی به ناحق چیزی نمی‌گیرد.

نه شرکت سهامی است و نه تضامنی. هیچ شراکتی با احدهی ندارد. خود مالک است و بی‌رقیب. حسابداری اش آنقدر جامع است که واحد پولی در آن بی‌معنا است. در سیستم حسابداری ماورایی اش، برخلاف مفهوم محافظه کاری در حسابدرای رایج، خوبیها قبل از وقوع و بی‌درنگ در زمانی که تنها نیت انجامشان را می‌کنیم، ثبت می‌شود، اما ثبت بدھی‌ها به تعویق می‌افتد تا زمان وقوع. او آنقدر مهربان و رحیم و رئوف است که چنانچه توبه نماییم نه تنها بدیها یثبت شده را محظی می‌کند، بلکه به جای یشان خوبی می‌نگارد.

عملکرد او به دوره‌ی محدودی منحصر نیست و ازل تا ابد را در بر می‌گیرد. تداومش یک فرضیه نیست، بلکه یک اصل و حقیقتی محض است. مدیریتش حسابداری و حسابداریش مدیریت است که بر مدار عدالت استوار می‌باشد و به مثال و ذره، هم می‌رسد و چیزی از قلم نمی‌افتد. فضل و بخشش او بر محور اهمیت می‌چرخد و سرمایه‌ی بندگان امیدواری به اوست و همان است که رهایی بخش آنان از حساب و کتاب روز جزا خواهد بود.

یا سریع الحساب

إلهى هب لى كمال الانقطاع إليك و أنر أبصار قلوبنا بضياء نظرها إليك حتى تخرق أبصار القلوب
حجب النور فتصل إلى معدن العظمة و تصير أرواحنا معلقة بعزم قدسک

خدیا! کمال جدایی از خلق را، برای رسیدن کمال به خودت به من هدیه کن، و دیدگان دل همیان را به پرتو مکاهه به سوی خویش روشن کن، تا
دیدگان دل پرده های نور را دیده و به سرچشم غلطت دست نماید، و جان همیان آوینته به شکوه قدرت کردد.

من درباره علوم انسانی گلایه‌ای از مجموعه‌های دانشگاهی کردم بارها، این اواخر هم همین جور. معلوم انسانی مان بر مبادی و مبانی متعارض با مبانی قرآنی و اسلامی بنا شده است. علوم انسانی غرب مبتنی بر جهان‌بینی دیگری است؛ مبتنی بر فهم دیگری از عالم آفرینش است و غالباً مبتنی بر نگاه مادی است. خوب، این نگاه، نگاه غلطی است؛ این مبنای مبنای غلطی است. این علوم انسانی را ما به صورت ترجمه‌ای، بدون اینکه هیچ‌گونه فکر تحقیقی اسلامی را اجازه بدھیم در آن راه پیدا کند، می‌آوریم در دانشگاه‌های خودمان و در بخش‌های مختلف این‌ها را تعلیم می‌دهیم؛ در حالی که ریشه و پایه و اساس علوم انسانی را در قرآن باید پیدا کرد. یکی از بخش‌های مهم پژوهش قرآنی این است. باید درزمینه‌های گوناگون به نکات و دقائق قرآن توجه کرد و مبانی علوم انسانی را در قرآن کریم جستجو کرد و پیدا کرد. این یک کار بسیار اساسی و مهمی است. اگر این شد، آن وقت متفکرین و پژوهندگان و صاحب‌نظران در علوم مختلف انسانی می‌توانند بر این پایه و براین اساس بناهای رفیعی را بنا کنند. البته آن وقت می‌توانند از پیشرفت‌های دیگران، غربی‌ها و کسانی که در علوم انسانی پیشرفت داشتند، استفاده هم بکنند، لکن مبنای باید مبنای قرآنی باشد.

بيانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از بانوان قرآن پژوه کشور (۱۳۸۸/۷/۲۸)

پیشگفتار مؤلف:

مکاتب اقتصادی و فکری، جهانی‌سی و باورهای ذهنی و اعتقادی افراد می‌توانند بر خروجی سیستم اطلاعاتی حسابداری (گزارش‌های مالی) اثرگذار باشند. برای مودمانی که منفعت شخصی و حداکثر کردن سود بعنوان اعتقاد حاکم بر اندیشه و اعمال و رفتارشان نافذ است، هدف حسابداری نیز چیزی نخواهد بود جز گزارش تغییرات در سرمایه و سود و نظیر اینها. بدیهی است که در چین نظامی، فرار مالیاتی، گزارشگری مقلبلانه در پرتوی حساب سازی و امثال‌هم از حسابداران مطالبه می‌شود. اما در جامعه‌ای که جهان‌بینی اسلامی بر آن حاکم است و اهداف اجتماعی و اقتصادی اش تعالی و دستیابی به کمال بشری می‌باشد، آنچه به عنوان هنجار اجتماعی و اقتصادی تلقی می‌شود متفاوت با جوامع با مکاتب ماتریالیستی، سکولاریستی و نظیر اینهاست. بنابراین لازم است مفاهیم اقتصادی، مالی و حسابداری در اینچنین جامعه‌ای نیز در پرتوی نظام حاکم براین جامعه ارائه شود. متاسفانه این موضوع سالیان سال است که مورد توجه جدی قرار نگرفته است و اکثربت کتب حسابداری موجود، ترجمه کتب خارجی نوشته شده در کشورهایی (اکثراً آمریکا یا انگلیس) هستند که از لحاظ مکتب فکری، اعتقادی و اقتصادی، تفاوت قابل ملاحظه‌ای با کشور ایران دارند. آموزش حسابداری در ایران نیز بیشتر بر آموزش دروس تخصصی و آماده سازی دانشجویان برای گذراندن امتحانات دانشگاهی تمرکز دارد. اما واقعیت این است که حسابداران به آموزش‌های وسیعتری نیازمندند تا بتوانند در مورد موضوعات مختلف به طور تحلیل گرانه تفکر کنند. از این رو ضروریست، سیستم آموزشی حسابداری علاوه بر پوشش مباحث تخصصی رایج، موارد ذیل را نیز مدنظر قرار دهند:

- افزایش مهارتهای مربوط به تصمیم‌گیری
- افزایش مهارتهای مربوط به برقراری ارتباط موثر توأم با احترام متقابل با دیگران
- افزایش آگاهی از سازمانهای تجاری و محیط حاکم بر فعالیت آنها
- حساسیت در قبال مسئولیت‌های اخلاقی
- کسب تجربه کاری و تعامل موثر با واحدهای اقتصادی
- توانایی انطباق با فناوریهای جدید

خلاء و نیاز موجود، انگیزه‌ای شد تا پس از برگزاری "اولین همایش ملی حسابداری ارزشی" در سال ۱۳۹۱، به دنبال تالیف کتابی باشم که مبتنی بر آموزه‌های اخلاقی و نظام اعتقادی حاکم بر جامعه ما باشد. با صرف سه سال وقت و وسوسات فراوان، سعی شده تا کتاب حاضر به نظری روان و منطبق با سرفصلهای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نوشته شود و در تالیف آن تجربه بیش از ۱۰ سال تدریس اصول حسابداری^(۱) در دانشگاههای مختلف کشور را لحاظ نمایم و سوالات و موارد ابهامی که بعض‌ا برخی دانشجویانم در کلاس‌های درس با آنها مواجه می‌شوند را درمتن کتاب بصورت کامل تشریح و توضیح دهم تا خوانندگان این کتاب با آن ابهامات مواجه نشوند.

از خصوصیات حائز اهمیت این کتاب تالیفی، انطباق مطالب آن با محیط واقعی کار حسابداری ایران است. موضوعی که در کتب ترجمه‌ای موجود در بازار، به آن توجهی نشده است و به همین خاطر فارغ التحصیلان رشته حسابداری بعد از اتمام تحصیلشان با مطالعه صرف این کتب، مهارت‌های لازم برای شروع کار را کسب نمی‌کنند. لذا کتاب حاضر سعی دارد تا ضعف موجود را بطرف سازد.

در ضمن در این کتاب، متناسب موضوع هر فصل، مباحث اخلاقی مرتبط با موضوع آن فصل نیز آورده شده تا ارتباط مباحث اعتقادی و ارزشی با رفتار و اعمال متخصصین حرفه حسابداری روشن شود. شایان ذکر است که در حال حاضر در سراسر جهان و حتی در کشورهایی نظیر آمریکا و انگلیس توجه به امر آموزش اخلاق در دروس حسابداری آنقدر زیاد شده است که کمیته ای با عنوان هیات بین المللی تدوین استانداردهای آموزش حسابداری^۱ که زیرمجموعه فدراسیون بین المللی حسابداری^۲ است، اقدام به تدوین استانداردی جهت آموزش اخلاق در مباحث درسی حسابداری نموده است. اما متساقنه تاکنون در کتب آموزشی در ایران مبحث اخلاق هنوز بصورت مصداقی و پررنگ وارد نشده است، لذا کتاب حاضر تلاش می‌نماید تا برای اولین بار، مباحث اخلاقی را در این درس تخصصی زیربنایی رشته حسابداری مطرح کند.

از دیگر خصوصیات منحصر به فرد این کتاب، آن است که علاوه بر ذکر معادل‌های انگلیسی واژه‌های تخصصی، در پایان هر فصل خلاصه هر فصل به زبان انگلیسی نیز آورده شده تا توانایی مطالعه و درک متون تخصصی انگلیسی برای خوانندگان کتاب فراهم شود.

علاوه بر مثالهای متعددی که در داخل متن کتاب آمده است، در پایان هر فصل نیز یک مساله با جواب برای مرور آن فصل وجود دارد تا فهم مطالب فصل را تسهیل کند. در ضمن سعی شده تا سوالات، مسائل و تمرینهای آخر هر فصل جامعیت لازم را داشته باشندو تعداد مسائل در حدی باشد که دانشجو فرصت کافی برای درک بهتر مطالب فصل و حل این مسائل را داشته باشد.

بديهی است که اين نوشتار، بي عيب و نقص نيست. لذا ضمن پوزش از خوانندگان محترم بابت خطاهای وایرادات ناخواسته ای که در کتاب هست، خواهشمند است نقطه نظرات ارزشمند خويش را برای رفع اين نقايص به آدرس پست الکترونيکي اينجانب ارسال فرمایيد.

در خاتمه، به دانشجویان عزيز رشته حسابداری توصیه می‌کنم با علاقه و وسواس فراوان به يادگيري اين علم پيردازنده. زيرا همانطور که پزشکان حافظ سلامتی يك جامعه‌اند، حسابداران نیز حافظ ثروت جامعه می‌باشند و باید با ايجاد سистемهای اطلاعاتی و كنترلي دقیق، جلوی اختلال، تقلب و... را گرفته و حافظ منابع مالی مردم باشند.

والسلام علىکم و رحمته ا..

زهرا ديانى ديلمي

عضو هيات علمی گروه حسابداری دانشگاه خوارزمی

تايستان ۱۳۹۴

zahradianati@yahoo.com

^۱ The International Accounting Education Standards Board (IAESBTM)

^۲ IFAC

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
فصل اول – آشنایی با حسابداری و واحد اقتصادی	۱۹
مقدمه	۲۰
تاریخچه حسابداری در ایران	۲۱
۱- سیستم های حسابداری در ایران قبل از اسلام	۲۱
۲- سیستم های حسابداری در ایران پس از ظهور اسلام تا دوران قاجاریه	۲۴
۳- سیستم های حسابداری از دوران قاجاریه تا انقلاب مشروطیت	۲۵
۴- سیستم های حسابداری از انقلاب مشروطیت تا اوایل دهه چهل	۲۶
۵- سیستم های حسابداری از اوایل دهه چهل تاکنون	۲۷
ماهیت واحد اقتصادی و حسابداری	۳۰
انواع واحدهای اقتصادی از لحاظ نوع هدف	۳۰
انتفاعی	۳۰
غیر انتفاعی	۳۰
انواع واحدهای اقتصادی از لحاظ نوع مالکیت	۳۱
بخش تعاضی	۳۱
بخش عمومی	۳۱
بخش خصوصی	۳۲
انواع واحدهای اقتصادی از نظر تعداد مالکان	۳۲
تک مالکی	۳۲
چند مالکی	۳۲
شرکت سهامی خاص	۳۲
شرکت سهامی عام	۳۲
شرکت با مسئولیت محدود	۳۳
شرکت تضامنی	۳۳
شرکت مختلط غیر سهامی	۳۳
شرکت مختلط سهامی	۳۳
شرکت نسبی	۳۳
شرکت تعاضی تولید و مصرف	۳۳
انواع واحدهای اقتصادی از لحاظ نوع فعالیت	۳۴
۱- واحدهای اقتصادی خدماتی	۳۵
۲- واحدهای اقتصادی بازارگانی:	۳۵
۳- واحدهای اقتصادی تولیدی:	۳۵
ذینفعان واحدهای اقتصادی	۳۶
ذینفعان بازار سرمایه	۳۶

۳۶	■ ذینفعان بازار محصولات یا خدمات
۳۶	■ ذینفعان بخش عمومی
۳۷	■ ذینفعان درون سازمانی
۳۷	تعريف حسابداری و نقش حسابداری در واحد اقتصادی
۴۲	مشاغل حرفه‌ای حسابداری
۴۳	• حسابدار مالی
۴۵	• حسابدار صنعتی(حسابداری بهای تمام شده)
۴۸	• حسابرس داخلی حسابرس:
۴۸	• حسابرس مستقل
۴۹	• حسابدار مالیاتی
۴۹	• حسابرس مالیاتی (ممیز)
۴۹	• حسابدار دولتی
۵۰	وضعیت درآمدی حسابداران چگونه است؟
۵۱	تفاوت حسابداری با دفترداری
۵۲	خلاصه فصل به زبان انگلیسی
۵۴	پرسش‌های فصل اول
۵۴	کار گروهی
۵۵	فصل دوم- آشنایی با زبان حسابداری و معادله آن
۵۶	زبان حسابداری
۵۶	واژگان کلیدی زبان حسابداری
۵۷	• دارایی
۵۸	• بدھی
۵۹	• سرمایه
۶۰	• درآمد
۶۱	• هزینه
۶۱	• برداشت
۶۲	دستور زبان حسابداری
۶۳	• فرض تفکیک شخصیت
۶۴	• فرض دوه مالی
۶۵	• فرض واحد اندازه گیری
۶۶	• فرض تداوم فعالیت
۶۶	الف- دارایی‌های کوتاه مدت یا دارایی‌های جاری
۶۷	• موجودی نقد
۶۶	• سرمایه گذاری‌های کوتاه مدت

- حسابها و اسناد دریافتی تجاری و غیر تجاری ٦٩
- حصه جاری اسناد دریافتی بلند مدت ٧١
- موجودی مواد و کالا ٧٣
- موجودی کالا ٧٣
- موجودی کالای ساخته شده ٧٣
- مواد اولیه ٧٣
- موجودی کالای درجریان ساخت ٧٣
- ملزمات ٧٣
- پیش پرداختها ٧٤
- دارایی های نگهداری شده برای فروش ٧٥
- ب-دارایی های ثابت یا دارایی های غیر جاری یا دارایی های بلندمدت ٧٥
- دریافتی های بلند مدت ٧٥
- سرمایه گذاری های بلند مدت ٧٥
- سرمایه گذاری در املاک ٧٥
- داراییهای ثابت مشهود (اموال، ماشین آلات و تجهیزات) ٧٦
- داراییهای ثابت نامشهود ٧٧
- ج- بدھی های جاری ٧٧
- حسابها و اسناد پرداختی تجاری و غیر تجاری ٧٧
- پیش دریافتها ٧٨
- ذخیره مالیات(مالیات پرداختی) ٧٩
- سود سهام پیشنهادی و پرداختی ٨٠
- تسهیلات مالی دریافتی ٨٠
- ذخائر (نظیر ذخیره تضمین محصول و..) ٨٠
- د- بدھی های بلند مدت ٨٠
- اوراق مشارکت ٨٠
- ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان ٨١
- اصول حسابداری ٨٣
- اصل بهای تمام شده تاریخی ٨٤
- اصل شناسایی در آمد ٨٥
- اصل تطابق ٨٨

۸۸	اصل افشاری کامل •
۹۰	کیفیت "اهمیت"
۹۰	خصوصیات کیفی مرتبط با محتوا اطلاعات
۹۰	۱- مربوط بودن
۹۰	الف- ارزش پیش‌بینی‌کنندگی و تأییدکنندگی
۹۰	ب- انتخاب خاصه
۹۱	۲- قابل اتکا بودن
۹۱	الف- بیان صادقانه
۹۱	ب- رجحان محتوا بر شکل
۹۱	ج- بی‌طرفی
۹۱	د- احتیاط
۹۲	ه- کامل بودن
۹۲	خصوصیات کیفی مرتبط با ارائه اطلاعات
۹۲	۱- قابل مقایسه بودن
۹۳	الف- ثبات رویه
۹۳	ب- افشاریات
۹۳	۲- قابل فهم بودن
۹۳	الف- ادغام و طبقه‌بندی اطلاعات
۹۳	ب- توان استفاده کنندگان
۹۴	محدودیت‌های حاکم بر خصوصیات کیفی اطلاعات مالی
۹۴	۱- موازنه بین خصوصیات کیفی
۹۴	۲- به موقع بودن
۹۵	۳- منفعت و هزینه
۹۵	حسابداری و اخلاق حرفه ای
۹۶	خلاصه فصل به زبان انگلیسی
۹۸	مساله ای برای خودآزمایی
۱۰۰	پرسش‌های فصل دوم
۱۰۱	تمرینها و مسائل فصل دوم
۱۰۴	ضمیمه فصل دوم: دریافت صورتهای مالی یک شرکت واقعی

فصل سوم- تجزیه و تحلیل رویدادهای مالی

۱۰۷

مقدمه

استفاده از "حساب" برای ثبت رویدادهای مالی

۱۰۹

قاعده بدھکار و بستانکار کردن حسابهای تی

۱۱۰

کدگذاری (شماره گذاری) حسابها

۱۱۲

تجزیه و تحلیل و تلخیص رویدادهای مالی در حسابهای یک واحد اقتصادی خدماتی

۱۲۱

آشنایی با دفاتر قانونی (دفتر روزنامه و دفتر کل) و نحوه ثبت رویدادهای مالی در آنها

۱۲۵

مراحل ثبت یک رویداد مالی

۱۲۵

۱- دریافت سند مثبته

۱۲۵

۲- تجزیه و تحلیل رویداد مالی (ذهنی)

۱۲۵

۳- ثبت در سند حسابداری

۱۲۶

۴- ثبت در دفتر روزنامه

۱۲۹

۵- نقل ارقام از دفتر روزنامه به دفتر کل

۱۳۳

دفتر معین

۱۳۴

تراز آزمایشی

۱۳۵

کشف و اصلاح اشتباهات

۱۳۷

اصلاح اشتباه

۱۳۷

۱- کشف اشتباه در ثبت دفتر روزنامه قبل از انتقال به دفتر کل:

۱۳۸

۲- کشف اشتباه در ثبت دفتر روزنامه بعد از انتقال به دفتر کل:

۱۳۹

۳- کشف اشتباه نقل اقلام از دفتر روزنامه به دفتر کل

۱۴۰

ضرورت توجه به اخلاقیات در حرفه حسابداری

۱۴۳

خلاصه فصل به زبان انگلیسی

۱۴۴

مساله ای برای خودآزمایی

۱۴۹

پرسش های فصل سوم

۱۵۱

کار گروهی:

۱۵۱

تمرینها و مسائل فصل سوم

۱۵۵

فصل چهارم- آشنایی با ثبتهای تعدیلی و صورتهای مالی

۱۵۶

مقدمه

۱۵۸

فرآیند تعدیلات

۱۵۸

آنواع حسابهای نیازمند تعدیل و نحوه ثبت تعدیلات

۱۵۹

۱- انتقالی ها (شامل پیش پرداخت هزینه و پیش دریافت درآمد)

۱۵۹	- معوق ها (شامل درآمد معوق و هزینه معوق)
۱۶۱	۳- استهلاک دارایی ثابت
۱۶۷	۴- مصرف ملزمات
۱۶۷	تراز آزمایشی تعديل شده
۱۶۸	صورتهای مالی و ارتباط بین آنها
۱۶۸	■ صورت سود و زیان
۱۶۸	■ صورت سرمایه یا حقوق مالکانه
۱۶۹	■ ترازنامه
۱۶۹	■ صورت جریان وجوه نقد
۱۷۳	ضرورت توجه به اخلاقیات در حرفه حسابداری
۱۷۹	خلاصه فصل به زبان انگلیسی
۱۸۳	مساله ای برای خودآزمایی
۱۸۶	پرسش های فصل چهارم
۱۸۷	کار گروهی
۱۸۷	تمرینها و مسائل فصل چهارم
۱۹۴	سوالات تستی
۱۹۶	جدول کلمات متقاطع
۱۹۹	فصل پنجم- تکمیل چرخه حسابداری
۲۰۰	چرخه حسابداری
۲۰۰	ثبتهای بستن
۲۰۵	جريان انتقال اطلاعات از کاربرگ به تراز آزمایشی اختتامی و صورتهای مالی
۲۰۹	حساب تراز اختتامی و حساب تراز افتتاحی
۲۱۱	استفاده از نسبتهای مالی برای بررسی وضعیت مالی یک شرکت
۲۱۴	خلاصه فصل به زبان انگلیسی
۲۲۴	مساله ای برای خودآزمایی
۲۲۷	پرسش های فصل پنجم
۲۲۷	کار گروهی
۲۲۷	تمرینها و مسائل فصل پنجم
۲۳۱	سوالات تستی
۲۳۵	فصل ششم- حسابداری واحدهای اقتصادی بازارگانی
۲۳۶	مقدمه
۲۳۷	ماهیت فعالیت و حسابهای یک واحد اقتصادی بازارگانی
۲۳۸	تحفیفات فروش
۲۳۸	۱- تخفیفات تجاری فروش
۲۳۸	۲- تخفیفات نقدی فروش

۲۳۹	۳- تخفیفات مربوط به کالاهای معیوب
۲۴۱	جریان موجودی کالا در واحدهای اقتصادی بازرگانی
۲۴۱	تخفیفات خرید
۲۴۱	۱- تخفیفات تجاری خرید
۲۴۱	۲- تخفیف نقدی خرید
۲۴۱	۳- تخفیفات مربوط به کالاهای معیوب
۲۴۴	انواع سیستم های ثبت موجودی کالا در واحدهای اقتصادی بازرگانی
۲۴۵	الف- سیستم دائمی موجودی کالا
۲۴۵	ثبت رویدادهای مربوط به خرید کالا در شرکتهای بازرگانی در سیستم دائمی
۲۴۸	ثبت رویدادهای مربوط به فروش کالا در شرکتهای بازرگانی در سیستم دائمی
۲۵۰	ثبت تعدیلی پایان سال بابت مازاد / کسری موجودی کالا
۲۵۱	ب - سیستم ادواری ثبت موجودی کالا
۲۵۵	عینیت و اخلاق در حسابداری فروش
۲۵۵	ثبت های بستن حسابهای موقت
۲۵۵	الف- ثبتهای بستن حسابهای موقت در سیستم دائمی
۲۵۶	ب- ثبتهای بستن حسابهای موقت در سیستم ادواری
۲۵۹	استفاده از نسبتهای مالی برای تجزیه و تحلیل سودآوری شرکت
۲۶۰	عینیت و اخلاق در حسابداری فروش نسیه
۲۶۱	خلاصه فصل به زبان انگلیسی
۲۶۳	مساله ای برای خودآزمایی
۲۷۳	پرسش های فصل ششم
۲۷۳	کار گروهی
۲۷۳	تمرینها و مسائل فصل ششم
۲۷۹	سوالات تستی
۲۸۳	فصل هفتم- روشهای تعیین بهای تمام شده کالا ها در واحد اقتصادی بازرگانی
۲۸۴	روش شناسایی ویژه
۲۸۶	روش اولین صادره از اولین واردہ (فایفو)
۲۸۷	فرض اول- روش فایفو و "سیستم ادواری ثبت موجودی کالا "
۲۸۸	فرض دوم- روش فایفو و "سیستم دائمی ثبت موجودی کالا "
۲۸۹	روش اولین صادره از آخرین واردہ (لایفو)
۲۸۹	فرض اول- روش لایفو و "سیستم ادواری ثبت موجودی کالا "
۲۹۰	فرض دوم- روش لایفو و "سیستم دائمی ثبت موجودی کالا "

روش میانگین

- ۲۹۱ فرض اول- روش میانگین موزون (سیستم ادواری ثبت موجودی کالا)
- ۲۹۲ فرض دوم- روش میانگین متخرک(سیال) در سیستم دائمی موجودی کالا
- ۲۹۳ تاثیر استفاده از روش فایفو، لایفو و میانگین روی صورتهای مالی شرکتهای بازرگانی
- ۲۹۴ ارزشگذاری موجودی کالا به اقل بهای تمام شده یا خالص ارزش فروش
- ۲۹۷ تاثیر اشتباها حسابداری موجودی کالا بر سود شرکت حسابداری موجودی کالا و اخلاق
- ۳۰۰ خلاصه فصل به زبان انگلیسی
- ۳۰۱ مساله ای برای خودآزمایی
- ۳۰۳ پرسش های فصل هفتم
- ۳۰۵ کار گروهی
- ۳۰۶ تمرینها و مسائل فصل هفتم
- ۳۰۸ سوالات تستی

فصل هشتم- مطالبات(حسابها و اسناد دریافتی)

- ۳۱۴ مطالبات غیرقابل وصول و مطالبات مشکوک الوصول
- ۳۱۵ ۱- روش حذف مستقیم مطالبات سوخت شده
- ۳۱۷ ۲- روشهای ذخیره گیری مطالبات مشکوک الوصول
- ۳۱۹ ■ روشهای مبتنی بر دیدگاه سود و زیانی
- ۳۱۹ الف- روش درصدی از فروشهای نسیه
- ۳۲۰ ب- روش درصدی از کل فروشهای نسیه و نقدی
- ۳۲۰ ■ روشهای مبتنی بر دیدگاه ترازنامه ای:
- ۳۲۱ الف- روش شناسایی ویژه حسابهای دریافتی (روش موردی):
- ۳۲۲ ب- روش درصدی از مانده حسابهای دریافتی
- ۳۲۳ ج- روش تجزیه و تحلیل زمانی(سنی) حسابهای دریافتی
- ۳۲۴ تعدیل حساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول
- ۳۲۴ اسناد دریافتی
- ۳۲۵ چک
- ۳۲۸ نحوه ثبت چک در سیستم حسابداری
- ۳۳۰ تنزیل سند دریافتی
- ۳۳۳ برات
- ۳۳۴ عملیات حسابداری برات
- ۳۳۶ سفتہ
- ۳۳۷ نسبت گردش حسابهای دریافتی و متوسط دوره وصول مطالبات
- ۳۳۹ مطالبات مشکوک الوصول و مباحث اخلاقی

۳۴۹	خلاصه فصل به زبان انگلیسی
۳۴۲	مساله ای برای خودآزمایی
۳۴۵	پرسش های فصل هشتم
۳۴۵	کار گروهی
۳۴۵	تمرینها و مسائل فصل هشتم
۳۴۹	سوالات تستی
۳۵۳	فصل نهم- داراییهای ثابت مشهود و نامشهود و استهلاکات
۳۵۴	ماهیت داراییهای ثابت(بلند مدت)
۳۵۵	بهای تمام شده یک دارایی ثابت
۳۶۰	مخارج سرمایه ای و مباحث اخلاقی
۳۶۰	تحصیل داراییهای ثابت مشهود
۳۶۰	تحصیل داراییهای ثابت از طریق معاوضه
۳۶۲	تحصیل گروهی(یکجا) چند دارایی ثابت مشهود
۳۶۳	تحصیل دارایی ثابت مشهود به طور رایگان (کمک بالاعوض)
۳۶۳	اجاره دارایی ثابت مشهود
۳۶۵	حسابداری استهلاکات دارایی های ثابت مشهود
۳۶۶	۱- روش خط مستقیم
۳۶۹	۲- روش میزان تولید
۳۷۱	۳- روش مانده نزولی
۳۷۳	۴- روش مجموع سوابت
۳۷۴	تغییر در عمر مفید برآورده و روش استهلاک دارایی ثابت مشهود
۳۷۵	کاهش ارزش دارایی ثابت مشهود
۳۷۶	واگذاری و کنارگذاری دارایی ثابت مشهود
۳۷۷	الف: کنارگذاری دارایی ثابت در پایان عمر مفید آن
۳۷۷	ب: کنارگذاری دارایی ثابت قبل از اتمام عمر مفید آن
۳۷۷	دارایی های نامشهود و استهلاک آنها
۳۷۸	▪ حق اختراع
۳۷۸	▪ حق تألیف
۳۷۸	▪ سرقفلی محل کسب (حق کسب یا پیشه یا تجارت)
۳۷۹	▪ علامت تجاری و نام تجاری
۳۸۰	▪ حق امتیاز و فرانشیز
۳۸۰	▪ هزینه های تأسیس
۳۸۰	▪ حق استفاده از خدمات عمومی
۳۸۱	▪ امتیاز کاربری و تراکم مازاد
۳۸۱	استهلاک دارایی های نامشهود
۳۸۱	الف- داراییهای نامشهود با عمر مفید معین

۳۸۲	ب- داراییهای نامشهود با عمر مفید نامعین
۳۸۳	فروش یا واگذاری داریی های نامشهود
۳۸۴	خلاصه فصل به زبان انگلیسی
۳۸۹	مساله ای برای خودآزمایی
۳۹۰	پرسش های فصل نهم
۳۹۱	تمرینها و مسائل فصل نهم
۳۹۳	سوالات تستی
۳۹۸	ضمیمه فصل نهم- جدول استهلاکات موضوع ماده ۱۵۱ قانون مالیاتهای مستقیم

۴۱۵ منابع و مأخذ

۴۱۸	فهرست واژگان به ترتیب فصول
۴۳۱	فهرست واژگان (انگلیسی به فارسی)
۴۴۳	فهرست واژگان (فارسی به انگلیسی)